

Bearn o La sala de les nines

Llorenç Villalonga

Bearn o La sala de les nines

La seva ànima era clara i canviant com el vidre. Precisament perquè es tractava d'un home sincer, no es podia saber mai com era, igual que no és possible endevinar quines seran les imatges que s'aniran reflectint damunt un cristall. És curiós que aquestes persones que no s'han tancat dins un sistema, tal vegada per no prescindir de cap aspecte de la veritat, sien les que se'ns apareixen com a més trapasseres. Si a això hi afegim que, als senyors, els acostumen de petits a les fórmules amables que no són fetes per esser preses al peu de la lletra, però que les persones de poc món les hi prenen, tendrem un altre dels motius que feien desconfiar de Don Toni. La gent vulgar creu que només els maleducats són sincers, perquè no sap desxifrar els valors convencionals i sobreentesos de les formes. Per a aquests pagesos, el senyor no era bo d'entendre. Crec que ja t'he dit, per exemple, que acostumava a dur perruca blanca i hàbit franciscà. Els qui relacionaven la seva vida passada i les seves converses, no sempre edificants, amb aquell hàbit, només hi veien la dissonància, que certament existia, però hi haurien pogut veure també les analogies (vida recollida, amor als temes de l'esperit) que no eren menys reals. No sabent parlar més que una llengua, s'admiraven d'aquell home que en parlava unes quantes. El senyor era fonamentalment ben intencionat, malgrat que alguns dels seus actes hagin estat desastrosos; però ell creia que els desastres eren ocasionats més per un error de la intel·ligència que per una maldat voluntària, que es negava a admetre.